

PATVIRTINTA
Vilniaus kunigaikščio Gedimino
progimnazijos direktoriaus
2018 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. VT-7
(Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos
direktoriaus 2020 m. liepos 17 d. įsakymo Nr.
VT-52 (1.5) redakcija)

VILNIAUS KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO PROGIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO PASKIRTIS

1. Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos pedagogų etikos kodeksas (toliau – PEK) apibrėžia pagrindines profesinės etikos normas, reguliuojančias pedagogų bendruomenės narių santykius:
 - 1.1. saugo ir puoselėja žmogiškąją vertę bei orumą;
 - 1.2. palaiko pedagogų profesinės veiklos kokybę ir profesijos garbę;
 - 1.3. kuria pasitikėjimu, atsakomybe ir teisingumu pagrįstą švietimo ir ugdymo įstaigų kultūrą.
2. PEK normomis privalo vadovautis visi Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos pedagogai.
3. PEK papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios reglamentuojamos Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, progimnazijos nuostatais, Darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais norminiais aktais;
4. PEK normų pagrindą sudaro šie pagrindiniai principai: pagarba žmogui, sąžiningumas, teisingumas, profesionalumas, mokslinė bei pilietinė atsakomybė, tolerancija, demokratiškumas, partnerystė ir solidarumas.

II SKYRIUS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. **Tikslas** – formuoti bendražmogiškoms vertybėmis grįstą pedagogų kolektyvą.
6. **Uždaviniai:**
 - 6.1. nubrėžti tolerancijos ribas tarp administracijos, pedagogų ir mokinių, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį;
 - 6.2. padėti pedagogams geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti bendražmogiškas vertybes.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.
8. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.
9. **Pedagogų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.
10. **Etikos normų pažeidimas** – elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, poelgis, veiksmas, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

11. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.
12. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.
13. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.
14. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.
15. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
16. **Kolegialus** – daromas grupės asmenų, tariantis, bendradarbiaujant, atsižvelgiant į kitų nuomonę.
17. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
18. **Solidarus** – veikiantis išvien su kitais, draugiškas, sutariantis, sutinkantis, siekiantis bendrų tikslų.
19. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
20. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.
21. **Pedagogų etikos (elgesio) kodeksas** – principų ir vertybių rinkinys, kuriuo nustatomi pedagogų elgesio lūkesčiai ir numatytieji standartai.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS PEDAGOGŲ IR ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

22. Pedagogas:
 - 22.1. perteikia tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai. Gerbia žmogų, jo teises ir pareigas, progimnaziją, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su netaktu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu;
 - 22.2. su kolegomis, ugdytiniais ir visais kitais atvejais yra pagarbus, mandagus ir korektiškas;
 - 22.3. vienodai tarnauja visiems bendruomenės nariams, nepaisydamas tautybės, rasės, negalios, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;
 - 22.4. siekia tarnybinio ir profesinio pripažinimo sąžiningu darbu, remdamasis visuomenine veikla, taktu, gebėjimu rūpintis ugdytiniais;
 - 22.5. elgiasi etiškai tiek progimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoja jos vardą, saugo savo reputaciją;
 - 22.6. grindžia kolegialumu, partneryste ir pagarba tarpusavio santykius. Pedagogas saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje nežemina kolegų;
 - 22.7. geba neperverinti ir nenuvertinti savęs bei kitų bendraudamas ir iškilus konfliktinėms situacijoms;
 - 22.8. vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti;
 - 22.9. vengia nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, nedalyvauja negarbinguose sandoriuose, neslepia visiems mokytojams skirtos informacijos;
 - 22.10. supranta, kad kritika, skiriama kolegų arba administracijos darbui, veiksams, sprendimams, požiūriams, poelgiams vertinti, neturėtų žeminti kritikuojamų asmenų. Ji turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli, geranoriška. Svarbiausios pedagoginio gyvenimo problemos svarstomos ir sprendimai priimami atvirose ir laisvose pedagogų diskusijose;
 - 22.11. elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai konfliktinėse situacijose. Išklauso visų pusių argumentus ir ieško objektyviausio sprendimo;

22.12. tausoja ir atsakingai naudoja progimnazijos turta, kitus materialinius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdydamas įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

23. Pedagogas su ugdytiniais:

23.1. remiasi abipuse pagarba;

23.2. pasirenka darbo metodus, kurie skatina pozityvius ugdytinių bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;

23.3. vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodo tobulėjimo galimybes, kelia mokymosi motyvaciją;

23.4. siekia objektyvumo ir teisingumo, vertindamas mokinių pasiekimus.

23.5. elgiasi diskretiškai. Pedagogui neleistina kitiems asmenims perduoti mokinio ar ugdytinio jam asmeniškai patikėtą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;

23.6. nepiktinaudžiauja savo tarnybine padėtimi;

23.7. yra tolerantiškas ugdytinių religiniams įsitikinimams ir politinėms pažiūroms. Neperša ugdytiniais savo pažiūrų, nekritikuoja ir nemenkina.

24. Santykiai su administracija:

24.1. ugdymo įstaiga remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais;

24.2. intrigos, užsitęsę konfliktai ir pedagogų bendruomenės skilimas trukdo ugdymo įstaigai atlikti savo tiesiogines funkcijas. Progimnazijoje puoselėjama bendravimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu atrasti kompromisą;

24.3. progimnazijos administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų, skonių ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalyti požiūriais, tartis ir susitarti. Skirtingi pedagogų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus;

24.4. pedagogai negali būti administracijos diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų. Administracijos santykiai su kiekvienu pedagogu grindžiami lygiateisiškumo bei lyčių lygybės principu;

24.5. administracija negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį pedagogo gyvenimą, nesusijusį su darbo reikalavimais;

24.6. progimnazijos vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir nešališki. Pedagogai, siekiantys aukštesnės kvalifikacinės kategorijos, remiami nepriklausomai nuo jų asmeniško artimumo ar paklusnumo administracijos vadovui;

24.7. pedagogai turi teisę gauti iš administracijos *visą* informaciją, svarbią jų ir įstaigos darbui. Administracija negali nuslėpti ar tendencingai iškreipti informacijos, turinčios įtakos pedagogo karjerai ir darbo kokybei. Pedagogų bendruomenei svarbūs sprendimai įstaigoje priimami ir skelbiami remiantis viešumo principais.

25. Pedagogas bendraudamas su mokinių tėvais ir globėjais:

25.1. konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas, padeda švelninti tėvų ir vaikų konfliktus;

25.2. saugo vaikų patikėtą nuomonę ar tam tikrus faktus apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus. Perduoti tokią nuomonę ar informaciją kitai pusei galima tik gavus iš tą nuomonę patikėjusio asmens sutikimą. Išimties atveju laikytinas informacijos perdavimas socialiniam pedagogui, kai suvokiama akivaizdžiai kylanti grėsmė vaiko gerovei bei iš to galimi neigiami padariniai;

25.3. santykiai su tėvais neturi daryti įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;

25.4. santykiams su ugdytiniais ir vertinimui negali turėti įtakos jų tėvų bei globėjų parama mokyklai.

26. Akademinė ir žodžio laisvė. Pedagogas:

26.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;

26.2. atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams, laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padorumo principų. Informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės;

26.3. gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu;

26.4. neišviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams progimnazijos reikalams.

V SKYRIUS ETIKOS KODEKSO VYKDYMO PRIEŽIŪRA IR PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

27. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi turi būti įvykę ne vėliau negu prieš 1 (vieną) mėnesį.

28. Pranešimai dėl etikos pažeidimų teikiami raštu Progimnazijos direktoriui.

29. Progimnazijos direktorius, gavęs raštu pranešimą apie etikos pažeidimus, savo įsakymu sudaro atvejo nagrinėjimo komisiją ne mažiau kaip iš trijų narių.

30. Pedagogas, dėl kurio gautas pranešimas yra informuojamas apie pranešimo turinį ir per 5 (penkias) darbo dienas nuo informavimo dienos privalo pateikti raštu paaiškinimą.

31. Sudaryta atvejo nagrinėjimo komisija privalo ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų išnagrinėti pranešimą ir pateikti savo išvadas ir siūlymus Progimnazijos direktoriui. Komisija gali pratęsti pranešimo nagrinėjimo terminą motyvuotu sprendimu.

32. Per 5 (penkias) darbo dienas nuo komisijos išvadų gavimo dienos Progimnazijos direktorius informuoja apie tyrimo rezultatus suinteresuotus asmenis.

33. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir asmens duomenų apsaugos principų.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Progimnazijos pedagogai privalo laikytis PEK principų.

35. PEK priimtas kaip pedagogų bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etiniais klausimais ir kolegialiai ieškoti sprendimo būdų.

36. PEK pažeidimas laikomas darbo tvarkos pažeidimu.

37. Sankcijos už PEK pažeidimus skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį laikantis Darbo kodekso ir kitų progimnazijoje galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių darbo tvarką, nuostatų.

38. Kilę ginčiai nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka.

SUDERINTA

Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos
Darbo tarybos pirmininkė

Austė Uždavinytė
2018-02-27